

Jaarverslag 2017

Inleiding

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO), is kort en bondig samen te vatten met meetellen en meedoen. Iedereen moet op zijn eigen wijze mee kunnen doen aan de samenleving, op een manier die past bij zijn of haar talenten en beperkingen.

Soms is er hulp nodig en zijn er familie, vrienden of bekenden die een helpende hand kunnen geven. Maar als er geen hulp in de directe leefomgeving voor handen is, dan is er ondersteuning vanuit de gemeente.

De gemeente Emmen streeft er naar een samenhangend geheel van beleid in het sociale domein. Daarbij is er aandacht voor zowel de formele maar zeker ook de informele zorg. Die laatste wordt ook wel het voorliggend veld genoemd. De gemeente Emmen heeft dat vastgelegd in het beleidsplan Samen Verder.

Naast de mogelijkheid van algemene voorzieningen en maatwerkvoorziening van de WMO is er ook de mogelijkheid van een PGB. Meestal gaat het dan om mensen met langdurige en/of zware zorg.

De WMO-raad Emmen is betrokken bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van het gemeentelijke beleid in het sociale domein, maar met name op het gebied van de WMO en de Jeugdwet. Onze adviezen schrijven we met als uitgangspunt het belang van de burger/cliënt.

In 2017 hebben we ons met veel kennis en kunde hiervoor ingezet. Een korte samenvatting van onze werkzaamheden staat vermeld in dit jaarverslag.

Hoofdstuk 1: Voorwoord

Ook in 2017 is er door de leden van de WMO-raad opnieuw heel veel tijd en energie gestoken in de activiteiten voor de WMO-raad. Ze deden dit vanuit hun betrokkenheid bij de burger die op de een of andere manier te maken had of kreeg met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

De uitvoering van de werkzaamheden op het gebied van de WMO is in 2017 overgegaan van de gemeente naar Stichting De Toegang. Nog steeds weet de WMO-raad niet exact wat haar bevoegdheden zijn t.a.v. deze stichting. Het afgelopen jaar heeft de directeur van de stichting een vergadering van de WMO-raad bijgewoond. Bij dat bezoek bleek dat de overgang van de werkzaamheden de nodige aanloopproblemen heeft veroorzaakt.

De WMO-raad is een adviesorgaan van het college en heeft dus geen directe binding met De Toegang. Eventuele reacties op de uitvoering van de werkzaamheden kunnen we wel doorgeven, maar effectieve invloed is alleen via de wethouder mogelijk. Rapportages zijn vaak al achterhaald als de WMO-raad ze in handen krijgt. Een goed overzicht van hoe De Toegang haar werkzaamheden uitvoert, is tot nu toe alleen af te lezen uit de verslagen van de ombudsfunctionaris.

Inmiddels is er een klankborggroep ingesteld die de werkzaamheden van De Toegang monitort. In deze werkgroep zit ook een vertegenwoordiger van De WMO-raad. Hopelijk komt er het komend jaar meer duidelijkheid over hoe we onze taak als WMO-raad ook met betrekking tot De Toegang kunnen optimaliseren.

De contacten onderling tussen de adviesraden van het college zijn het afgelopen jaar incidenteel geweest. Alle raden constateren dat adviesaanvragen soms taakvelden overlappen. Daarom is besloten, met in achtneming van de zelfstandigheid van elke afzonderlijke raad, waar dat mogelijk is samen te werken om te komen tot een integraal advies.

Niet onvermeld mag blijven dat de contacten met de wethouder en het ambtelijk apparaat over het algemeen erg vruchtbaar waren. Er wordt naar gestreefd dat elke werkgroep een vaste contactpersoon binnen het gemeentehuis heeft. En de eerste resultaten zijn zeker bemoedigend te noemen.

In dit voorwoord is ook een woord van dank voor de inzet en de betrokkenheid van de leden van de WMO-raad zeker op zijn plaats. Er is door velen heel veel en heel goed werk verricht.

Tenslotte: Dit jaarverslag geeft slechts een globaal beeld van activiteiten van de WMO-raad.

Mocht u na lezing van dit jaarverslag vragen hebben of anderszins willen reageren, schroom dan niet contact met ons te zoeken.

Henk van Scheer
voorzitter

Hoofdstuk 2: Uitgebrachte adviezen en vragen aan de WMO-raad

De WMO-raad heeft het recht gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen in de beleidsfasen visievorming, beleidsvoorbereiding, ontwerpen beleidsplan, vaststellen verordeningen, beleidsuitvoering en beleidsevaluatie. Het gaat daarbij om diverse onderwerpen die te maken hebben met welzijn, zorg, wonen en vervoer gerelateerd aan de WMO en de Jeugdwet. Het belang van de burger en van de cliënt staat daarbij altijd voorop.

In 2017 zijn er de volgende adviezen uitgebracht:

- Reactie over onafhankelijkheid stichting De Toegang
- Mantelzorgbeleid (ongevraagd advies)
- Aanpassing verordening WMO en Jeugd (ongevraagd advies)
- Reactie op jaarverslag 2016 zorgombudsfunctionaris
- Alternatieven collectieve ziektekostenverzekering
- Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
- Beleidsplan Schulddienstverlening 2018
- Reactie op uitgebracht advies over Maatschappelijk Opvang en Beschermd Wonen

In 2018 zijn er verkiezing voor een nieuwe gemeenteraad. Vraagstukken in het sociale domein spelen een belangrijke rol tijdens de verkiezingscampagne. De WMO-raad heeft daarom gemeend om de raadsfracties een aantal bouwstenen aan te leveren voor het verkiezingsprogramma.

De burgers kunnen op diverse manieren met de WMO-raad contact opnemen. Naast een postadres is er ook een formulier op de website.

In 2017 zijn er 18 vragen en/of opmerkingen bij ons binnengekomen. Dat is een stijging van 20% ten opzichte van 2016. De globale verdeling is als volgt:

- vragen en klachten over PGB, huishoudelijke hulp en hulpmiddelen: 40%;
- individuele problemen en overige zaken: 30%;
- medewerking van WMO aan een bijeenkomst: 20%;
- vragen over contactgegevens WMO: 10%.

Net als in 2016 is ook in 2017 het vaakst contact gezocht met de WMO-raad met betrekking tot klachten en vragen over de hoofdaanbieders en/of de gemeente die geen antwoord geeft.

Hoofdstuk 3: Samenwerking (contacten met gemeente en anderen)

In de verordening staat vermeld dat er viermaal per jaar overleg is met de wethouder van sociale zaken en met die van jeugd. De aanwezigheid van de wethouders stond onder hoge druk in 2017. In de eerste plaats omdat een van de wethouders ongeneeslijk ziek bleek te zijn. Maar ook een volle agenda leidde er toe dat alleen wethouder Bos tweemaal aanwezig was.

Omdat diverse onderwerpen elkaar overlappen of beïnvloeden is er een voorkeur dat beide wethouders tijdens een overleg aanwezig zijn. In 2017 is het helaas niet gelukt, hopelijk in 2018 wel.

De WMO-raad heeft een vaste contact-ambtenaar bij de gemeente Emmen. In de loop van 2017 hebben we na een relatief korte tijd afscheid genomen van de heer Pel en kennisgemaakt met mevrouw Reuvers. Wat is gebleven is de open communicatie.

Naast de WMO-raad heeft de gemeente nog drie erkende adviesraden in de vorm van de cliëntenraad PW en WSW, seniorenraad en jongerenraad. Daar waar nodig zoeken we elkaar op en stemmen we onze adviezen af met de andere raden. Dit gebeurt veelal door contact tussen de leden van de diverse dagelijkse besturen en/of werkgroepen.

De bestuurlijke samenwerking van de gemeente Emmen met die van de gemeenten Coevorden en Borger-Odoorn is ook bekend onder de naam BOCE. De WMO-raad probeert daarbij aan te sluiten.

De nauwe samenwerking die er was tussen de WMO-raden is niet meer zo sterk aanwezig. Een van de redenen is dat er in Borger-Odoorn en Coevorden is gekozen voor een brede participatieraad. Een nauwere samenwerking is nog niet ingevuld.

De themabijeenkomsten die georganiseerd worden door onder andere AVI (Aandacht Voor Iedereen) zijn aan het eind van 2017 gestopt. Er is geïnventariseerd of er behoefte is aan bovenlokale samenwerking, maar de WMO-raden en/of Participatieraden hebben daar op dit moment geen interesse in.

Landelijk is de WMO-raad Emmen aangesloten bij de Koepel van Raden in het Sociale Domein. De algemene ledenvergadering wordt bezocht door de voorzitter en/of secretaris. Ook wordt er gebruik gemaakt van de kennis die deze organisatie verzamelt. Een kennisbank met zeer uiteenlopende onderwerpen in het sociaal domein is een belangrijke bron van informatie.

In 2017, het jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen, hebben we alle fracties een notitie gestuurd met aandachtspunten in het sociale domein. In 2018 zal er zeker en vervolg komen.

Een korte samenvatting in cijfers:

- Er is tweemaal overlegd met wethouder Bos (juni en september).
- Er is geen overleg geweest met wethouder Wilms en wethouder Kleine.
- Onze contactambtenaar is zo veel mogelijk aanwezig bij het A-gedeelte van de elf vergadering van de WMO-raad.
- Diverse ambtenaren zijn aanwezig geweest als er een specifiek onderwerp was geagendeerd.
- De ombudsfunctionaris mevrouw Damhoff en haar opvolger de heer Molenhuis zijn te gast geweest bij de WMO-raad. Ook mevrouw Stiksma (directeur De Toegang) was aanwezig bij een vergadering.
- Het dagelijks bestuur is elf keer bijeen geweest.
- Gedurende het jaar hebben de werkgroepen zijn er diverse overleggen op ambtelijk niveau gehad.

Hoofdstuk 4: Interne organisatie

De werkwijze van de WMO-raad is vastgelegd in de verordening WMO-raad Emmen en in het huishoudelijk reglement. Vanwege de veranderende situatie is er besloten om het reglement aan te passen. De eerste stappen zijn al in 2016 gezet en sinds februari 2017 is er een nieuw huishoudelijk reglement van kracht.

De WMO 2015 kent drie hoofdelementen die sterk in omvang verschillen. Voor een passende werkwijze zijn er diverse werkgroepen gevormd in aansluiting daarop.

De werkgroepen zijn als volgt ingedeeld:

- hoofdelement 1A: bevorderen van de sociale samenhang, veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld;
 - * werkgroep zorg aan huis = werkgroep De Toegang
 - * werkgroep GGZ
- hoofdelement 1B: bevorderen van mantelzorg en vrijwilligerswerk in de gemeente;
 - * werkgroep mantelzorg
- hoofdelement 2: bieden van opvang;
 - * werkgroep GGZ
- hoofdelement 3: ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen.
 - * werkgroep zorg aan huis = werkgroep De Toegang
 - * werkgroep zorg buiten huis
- werkgroep jeugd
- werkgroep communicatie (intern en extern)

De vertegenwoordiging vanuit de achterbannen van de leden is er nog steeds. Daarnaast neemt het aantal vertegenwoordigers toe die ervaringsdeskundige zijn. Op die wijze verbreedt zich de kennis en ervaring in de breedte en dat komt onze adviezen ten goede.

De algemene vergaderingen bestaan uit twee delen. Het eerste deel van de vergadering is openbaar. Daar is ruimte voor inhoudelijke discussie met elkaar, de gemeente en eventuele (genode) gasten. Het tweede deel is besloten en daarin bespreekt de WMO-raad het eigen functioneren. Als het nodig is worden gezamenlijk adviezen geformuleerd in dit gedeelte van de vergadering en vindt er afstemming plaats met de werkgroepen. Vanzelfsprekend worden hier ook de reactie van de gemeente op onze (on)gevraagde adviezen uitgebreid bediscussieerd.

Werkgroep De Toegang (Zorg-aan-huis)

De werkgroep bestaat uit zes leden, te weten Ria van Oosten, Joyce de Vries, Ruud Stijnman, Klaas Zantingh, Egbert Veenstra, Bouko de Groot. In 2017 waren er zes bijeenkomsten. Er zijn door de werkgroepleden bezoeken gebracht aan de zes toegangsteams en aan enkele hoofdaanbieders uit de gebieden.

In april 2017 is besloten de werkgroepen „Zorg aan huis” en „De Toegang” samen te voegen in verband met overlap van taakvelden.

Zaken die in 2017 aan de orde kwamen:

- Formuleren van vragen voor de wethouder bij zijn bezoek aan de WMO-raad.
- Bespreking en becommentariëren van het jaarverslag van de zorgombudsfunctionaris.
- Formuleren van vragen voor de directeur van De Toegang bij haar bezoek aan de WMO-raad.
- Uitgebreide aandacht voor het rapport Helmantel naar aanleiding het onderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening en een gesprek daarover met mevrouw Zuidema, projectleidster.
- Commentaar leveren naar aanleiding van de rechterlijke uitspraak over de was- en strijkvoorziening.
- Signaleren van de gebrekkige uitvoering van de taken van Welzorg bij verstrekken en onderhoud van hulpmiddelen.
- Het volgen van de voorlichting aan minima over de ziektekostenverzekering.

De werkgroep heeft nauwlettend de ontwikkelingen gevolgd met betrekking tot de start en het verloop van de werkzaamheden in het eerste jaar van De Toegang. Daarbij zijn veel startproblemen en onvolkomenheden in de loop van het jaar gesignaleerd. Deze problemen zijn ook benoemd in de bijeenkomsten van de WMO-raad, zelfs door de directeur.

Onderwerpen voor 2018:

Onderstaande zaken zullen door de werkgroep in 2018 worden opgepakt:

- het volgen van het nog lopende project over de verbetering van de gemeentelijke dienstverlening (onderzoek Helmantel). Mevrouw Zuidema zal medio 2018 worden uitgenodigd.
- de ombudsman sociaal domein wordt uitgenodigd voor de eerstvolgende bijeenkomst van de werkgroep. Onderwerp van gesprek onder ander het rapport „Klagen toegestaan”
- het volgen van de ontwikkelingen, de werkzaamheden en rapportage van de stichting De Toegang.
- het volgen van de resultaten van de tevredenheidsonderzoeken.

Bovenstaande zaken voeren we uit om de WMO-raad van voldoende informatie te voorzien zodat de Raad adequaat kan reageren op ontwikkelingen, vragen kan stellen en zo nodig gevraagd of ongevraagd advies kan uitbrengen met betrekking tot de zorg in het sociaal domein

Hierbij stelt de werkgroep vast, dat daar waar de gemeente uitvoering van die zorg heeft uitbesteed aan externe partijen, zoals stichting De Toegang, er duidelijkheid moet komen over de positie van de WMO-raad ten opzichte van deze externe partijen.

Werkgroep GGZ / Werkgroep Zorg-buiten-huis

De werkgroep GGZ en de werkgroep Zorg-buiten-huis heeft een werkbezoek afgelegd bij het Inloophuis aan de Boslaan. Ook hebben ze het afgelopen jaar een aantal bijeenkomsten bijgewoond, zijn ze betrokken bij de werkgroep openbaar vervoer en hebben advies uitgebracht over het beleid beschermd wonen. Verder is er een goed contact met de achterban.

Door het vertrek van de voorzitter van de werkgroep is er enige tijd nodig geweest om te komen tot een goede structuur en lijn in de bijeenkomsten. En dat zal verder vorm worden

gegeven in het komende jaar. Contacten met de achterban blijven belangrijk. De contacten met de gemeente zullen wat meer intens gaan worden.

Werkgroep mantelzorg

Ook voor de werkgroep mantelzorg is De Toegang een belangrijk onderwerp. Er is een afspraak gemaakt om te zien wat de Toegang voor mantelzorgers kan betekenen. De gesprekken zijn als positief ervaren. Een van de onderwerpen die ter sprake kwam is, dat er een mogelijkheid is om hulp en ondersteuning vanuit de WMO-ondersteuning te bieden als dit nodig is. Verder is er nog een informatieavond voor de mantelzorgers geweest in het gebied de Velden. Hiervoor zijn mantelzorgers, zorgvragers en belangstellenden uitgenodigd.

Zoals al vele jaren was er ook in 2017 weer De Week van de Mantelzorg (5 tot en met 11 november 2017). Er is op vele plaatsen aandacht voor gevraagd. Ook was er een zeer ruim en variërend aanbod voor de mantelzorgers. Dit alles is goed ontvangen bij alle deelnemers.

Sinds maart 2017 is er regelmatig overleg met de gemeente Emmen. Met name het mantelzorgcompliment is vaak besproken. De tevredenheid in 2017 was erg laag. Er wordt aangewerkt en dit zal zeker in 2018 nauwgezet worden gevolgd.

Werkgroep Communicatie

De werkzaamheden van de werkgroep communicatie hebben zich hoofdzakelijk afgespeeld rondom het plaatsen van agenda en verslagen op de website en de uitgave van de WMO-nieuwsbrief. In de loop van 2017 is er een nieuwe voorzitter voor de werkgroep gekomen en in 2018 zullen er stappen gezet worden om de interne en externe communicatie beter vorm te geven. Dit zal vastgelegd worden in een communicatieplan.

Werkgroep Jeugd

In de loop van 2017 is het traject om te komen tot een nieuw jeugdzorgbeleid door de gemeente afgerond. De Jeugdwet valt vanaf 2018 onder de WMO-voorzieningen en in aanloop daarnaartoe heeft de werkgroep jeugdzorg van de WMO-raad structureel en intensief overleg gehad met de betrokken beleidsmedewerkers. Al eerder is aangegeven dat deze overleggen qua informatievoorziening en betrokkenheid zeer gewaardeerd werden door de WMO-raad.

Nu de jeugdzorg onder de WMO valt is van de genoemde overleggen afgestapt en is gekozen voor de aanwezigheid van een beleidsmedewerker jeugdzorg tijdens de reguliere WMO raadsvergaderingen. Eventuele vragen zouden dan gesteld kunnen worden of anderszins worden doorgespeeld aan de contactpersoon van de gemeente. Deze werkwijze gaf echter niet het gewenste resultaat en daarop heeft de werkgroep jeugdzorg het initiatief genomen om de overlegstructuur, zoals eerder gehanteerd werd, weer op te pakken. Een eerste overleg is geweest en afspraken voor een vervolgoverleg zijn in de maak.

De wet Jeugdzorg omvat een breed werkveld van de jongste jeugd met lichte problematiek tot en met jeugddetentie en alles wat daar tussen zit. Een groot takenpakket met een groot budget vraagt om de nodige aandacht van zowel WMO-raad als van de gemeente.

Leden van de WMO-raad Emmen

Leden op 1 januari 2017	Leden op 31 december 2017
Dhr. H.J. van der Scheer (voorzitter) Mevr. S.R. Pals (secretaris) Dhr . H. Verhaar (penningmeester) Mevr. R. van Oosten (lid DB) Mevr. S.R. Pals (notuliste) Mevr. H. Elijzen Mevr. A. Emmaneel Mevr. C. Feijen Dhr. B. de Groot Dhr. R. Stijnman Dhr. J.B. Schulte Dhr. E. Veenstra Mevr. J. de Vries Mevr. M. Vrolijk Mevr. M. van der Wal Mevr. M. de Weerd Dhr. K. Zantingh Vacature Vacature	Dhr. H.J. van der Scheer (voorzitter) Mevr. S.R. Pals (secretaris) Dhr . H. Verhaar (penningmeester) Mevr. R. van Oosten (lid DB) Mevr. S.R. Pals (notuliste) Mevr. T. Bos Mevr. H. Elijzen Mevr. A. Emmaneel Mevr. C. Feijen Dhr. B. de Groot Mevr. T. Kruit Dhr. R. Stijnman Mevr. J. de Vries Mevr. M. Vrolijk Mevr. M. van der Wal Dhr. K. Zantingh Vacature Vacature Vacature

Hoofdstuk 5: Financiën

De gemeente Emmen stelt een budget ter beschikking aan de WMO-raad. De eindcontrole van de financiën is ook in handen van de gemeente.

De kascontrolecommissie bestaat uit de dames Marja van der Wal en Joyce de Vries. Zij hebben zowel de fysieke als de digitale administratie gecontroleerd en hebben deze in orde bevonden.

